

การศึกษาความเป็นไปได้ของวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน

The Feasibility Study of Journal of Aviation Management Civil Aviation Training Center

วรันตรี ปลั่งวัฒนะ¹ กรวิทย์ มหาคุณวงศ์² และอัญยานีย์ เกตุพันธุ์³

Warantri Plangwattana¹ Korawit Mahakunwong² and Aunyanee Katepan³

1 ครูวิชาภาคพื้น สังกัดกองวิชาบริหารการบิน สถาบันการบินพลเรือน E-mail: warantri@catc.or.th

Ground Instructor Aviation Management Division Civil Aviation Training Center

2 ครูวิชาภาคพื้น สังกัดกองวิชาบริหารการบิน สถาบันการบินพลเรือน E-mail: korawit@catc.or.th

Ground Instructor Aviation Management Division Civil Aviation Training Center

3 อาจารย์ประจำ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย E-mail: Aunyanee.kate@crru.ac.th

Lecturer Faculty of Management Science Chiang Rai Rajabhat University

Corresponding Author: E-mail: warantri@catc.or.th

Received: 4 มิ.ย. 65 Revised: 6 ก.ค. 65 Accepted: 23 ส.ค. 65

DOI: 10.14416/j.ted.2024.09.003

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการบริหารงานของการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน วิธีการดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรสถาบันการบินพลเรือน ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling Method) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ซึ่งผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการสำรวจความต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือนของบุคลากรสถาบันการบินพลเรือน ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ จำนวน 5 คน พบว่ามีความต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน ร้อยละ 100 2) ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการบริหารงานของการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน มีค่าเฉลี่ยที่จำแนกได้ 4 ด้าน ได้แก่ ลำดับที่ 1 ด้านกระบวนการบริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.45 รองลงมาในลำดับที่ 2 ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ย 3.19 ลำดับที่ 3 ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.03 และลำดับที่ 4 ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 2.79 ตามลำดับ

คำสำคัญ: การศึกษาความเป็นไปได้ ปัญหาการบริหารงาน แนวทางการบริหารงาน

Abstract

The feasibility study of journal of Aviation Management, Civil Aviation Training Center was a qualitative research which had 2 objectives are 1) to study the needs of aviation academic journal at the Civil Aviation Training Center and 2) to study the administrative problems and management guidelines for publication of aviation academic journal, Civil Aviation Training Center. The method of conducting research was qualitative research. The population used in this research were 5 of Civil Aviation Training Center personnel, which came from administrators, instructors and staff members by using a Purposive Random Sampling Method. In addition, the research tools were checklist form and in-depth interview form, which the researcher used descriptive analysis for such data.

The study showed that the results of the survey on the needs of aviation academic journal at the Civil Aviation Training Center from 5 of Civil Aviation Training Center personnel, which came from administrators, instructors and staff members, found that there was a 100 percent of needs of aviation academic journal at the Civil Aviation Training Center. The results of the analysis of problems and management guidelines for publication of aviation academic journal, the Civil Aviation Training Center, were average and categorized in 4 aspects, firstly administrative process aspect was the highest mean at 3.45, secondly materials and equipment aspect at 3.19, followed by personnel aspect at 3.03 and lastly budget aspect was the lowest mean at 2.79 respectively.

Keywords: Feasibility Study, Administrative Problems, Management Guidelines

1. บทนำ

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและผลงานสิ่งประดิษฐ์คิดค้นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาประเทศควบคู่กับการสร้างเครือข่ายด้านการวิจัย และนวัตกรรมเพื่อการต่อยอดและใช้ประโยชน์องค์ความรู้และเทคโนโลยีจากการวิจัยและการประดิษฐ์คิดค้นในเชิงพาณิชย์ [1] ด้วยเหตุนี้การจัดทำวารสารเพื่อการวิจัยและพัฒนา นับเป็นวาระหนึ่งที่สำคัญงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ความสำคัญ เนื่องจากวารสารวิชาการมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่องค์ความรู้ ความคิด และการเปลี่ยนแปลงพัฒนาที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิจัย ตลอดจนความก้าวหน้าของวิทยาการในแง่มุมต่าง ๆ ที่หลากหลาย ส่งผลให้การศึกษาผ่านวารสารเป็นสิ่งสำคัญในการติดตามองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าวิจัย เผยแพร่ไปยังประชาคมวิชาการ ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายที่จะนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ [2]

สถาบันการบินพลเรือน (สบพ.) [3] ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงคมนาคม เป็นหนึ่งในผู้นำด้านการผลิตบุคลากรด้านการบินที่มีศักยภาพ และมีการผลิตผลงานวิชาการ ผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง จึงมีความตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำวารสารวิชาการของสถาบันการบินพลเรือน ในการเป็นสื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลการศึกษาวิจัยบทความวิชาการ และบทความวิจัยเพื่อเป็นสื่อที่ช่วยในการเผยแพร่ความรู้ การศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัย ที่ได้ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์มาแล้ว ทั้งจากบุคลากรภายในและภายนอก อาจารย์ นิสิต นักศึกษา หรือนักวิจัย เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีบทความวิชาการและบทความวิจัยด้านการบินอย่างต่อเนื่อง แต่การดำเนินงานดังกล่าว สบพ. ยังไม่มีนโยบาย แนวทาง ระเบียบ ข้อบังคับ ในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบิน

องค์กรไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน จำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กรอยู่ตลอดเวลา เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันหรือ สามารถยืนอยู่

เหนือกว่าคู่แข่งได้ โดยในองค์กรจะมีการจัดทำโครงการที่ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวางแผน พัฒนา ติดตาม และประเมินผล เพื่อให้ การบริหารประสบ ผลสำเร็จสามารถแข่งขันกับองค์กรอื่น ๆ ได้ ดังนั้น ทุกองค์กรจึงต้องให้ความสำคัญในทุกขั้นตอน และทุกปัจจัยที่ส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จ เหตุของความล้มเหลวของโครงการจำนวนมากเกิดจากใช้งบประมาณเกินวงเงิน เสริมไม่ทันตามกำหนดเวลา ผลงานไม่ตรงวัตถุประสงค์ และไม่มีคุณภาพ ทั้งนี้โดยมีสาเหตุพื้นฐานคือ ขาดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ขาดการใช้หลักการจัดการบริหารโครงการ ขาดการประกันคุณภาพ ขาดความรู้ด้านเทคนิค และขาดบุคลากรที่มีความสามารถเพียงพอ [4] จากเหตุผลดังกล่าวการบริหารโครงการจึงมีความสำคัญ และถูกนำมาใช้ในการดำเนินงาน เนื่องด้วยการบริหารโครงการเป็นกระบวนการเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เป็นไปด้วยดี และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีการบริหารจัดการโครงการ และมีผู้บริหารโครงการที่มีศักยภาพสูงเข้าดำเนินการ [5] และการบริหารโครงการที่สมบูรณ์ต้องมีขั้นตอนการวิเคราะห์โครงการที่มีการคำนึงถึงความเสี่ยง หรือการเกิดข้อผิดพลาดให้น้อยที่สุด นั้นหมายถึง หากผู้บริหารโครงการทราบถึงปัจจัยความสำเร็จ และคำนึงถึงปัญหาหรือความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาพร้อมแผนรับมือ จะทำให้ความเสี่ยงดังกล่าวนั้นลดลง ส่งผลให้การออกแบบโครงการจะประกอบไปด้วยกิจกรรมย่อย ๆ ซึ่งต้องคำนึงถึงการใช้ทรัพยากร โดยคาดหวังที่จะได้รับผลตอบแทนอย่างคุ้มค่า [6] ดังนั้นการบริหารโครงการจึงเป็นการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมด้วย สุพาตา สิริกฤตาและคณะ [7] กล่าวว่าการบริหารงานที่ดีช่วยให้การดำเนินงานตามโครงการมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ที่สอดคล้องกับขั้นตอนของการดำเนินงานได้ ในทางตรงกันข้ามแม้ว่าโครงการนั้นจะมีการออกแบบไว้อย่างดี โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ทางเทคนิค งบประมาณ และเงื่อนไขอื่น หากมีการบริหารจัดการโครงการที่ไม่เหมาะสม ก็มีโอกาที่จะไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ อีกทั้งโครงการที่สำเร็จจะต้องไม่มีปัญหาทางด้านมาตรการของโครงการที่นำไปใช้ในทางปฏิบัติ ทั้งนี้โครงการที่สำเร็จจะต้องไม่มีปัญหามนุษยธรรมหรือศีลธรรม [8]

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบิน สถาบันการบินพลเรือน อีกทั้งศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางในการบริหารงานของการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน เพื่อเป็นการลดความเสี่ยง ลดความผิดพลาด และ ส่งผลให้โครงการบรรลุความสำเร็จอย่างแท้จริงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน

2.2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการบริหารงาน และแนวทางในการแก้ไขปัญหาของการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ขอบเขตเนื้อหา

1) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ทฤษฎีการบริหาร โดยศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ จากนักวิจัยจากในประเทศและต่างประเทศ คือ Fayol [9] สมคิด บางโม [10] และ ปกรณ์ ปรียากร [11] จะมีองค์ประกอบของการบริหารงานที่เหมือนกันและต่างกัน ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) บุคลากร 2) งบประมาณ 3) กระบวนการบริหาร และ 4) วัสดุอุปกรณ์

2) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ทฤษฎีการแก้ปัญหา โดยศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ จากนักวิจัยจากต่างประเทศ คือ DeBono [12] ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ระบุปัญหา 2) รวบรวมข้อเท็จจริงที่จำเป็น 3) พิจารณาหาความเป็นไปได้ของการเกิดปัญหา 4) สร้างแผนปฏิบัติการจากปัญหาที่เหลืออยู่

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประชากรที่ใช้คือ บุคลากรสถาบันการบินพลเรือน ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling Method)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยนี้ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามด้วยการตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เพื่อหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of item-Objective Congruence หรือ IOC) และพิจารณาเลือกข้อคำถามเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.5 คะแนนขึ้นไปโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน [13] ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับความต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบิน สถาบันการบินพลเรือน โดยเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เกี่ยวกับปัญหาที่พบในการบริหารงานและแนวทางการแก้ไข ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) บุคลากร 2) งบประมาณ 3) กระบวนการบริหาร และ 4) วัสดุอุปกรณ์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีรายละเอียดดังนี้

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Data) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าวารสาร สิ่งตีพิมพ์ บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้รวบรวมเอกสารจากทางราชการ เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งต่าง ๆ บันทึก รายงานประชุม ผลการสัมมนา เป็นต้น ในการวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานและสร้างแบบสัมภาษณ์

2) การเก็บข้อมูลจากแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจากแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง ตรงประเด็น ไม่มีการบิดเบือนของการตีความ ซึ่งถามถึงความต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบิน สถาบันการบินพลเรือนหรือไม่ จากกลุ่มตัวอย่าง 5 คน

3) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้วิจัยเลือกเก็บรวบรวมข้อมูล

ด้วยการสัมภาษณ์ แบบกึ่งมีโครงสร้าง ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยมีการกำหนดประเด็นที่ชัดเจน แต่รูปแบบการสัมภาษณ์ของผู้วิจัย ใช้ลักษณะเป็นกึ่งเองไม่มีพิธีรีตอง ไม่เคร่งครัด ขั้นตอนหรือลำดับของข้อคำถาม ไม่มีการคาดการณ์ล่วงหน้าว่าคำตอบจะเป็นอย่างไร มีคำถามปลายเปิด ผู้ถูกสัมภาษณ์มีอิสระในการให้คำตอบตามความเห็นของตนเองและเสริมในเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยมีความต้องการที่จะยืดหยุ่นในด้านประเด็นและข้อคำถาม สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมโดยมีกระบวนการในการสัมภาษณ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากที่ได้ดำเนินการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะทำการรวบรวมข้อมูลเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์มาบันทึกอย่างเป็นระบบ เพื่อวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลโดยการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) คือ การแบ่งแยกข้อมูลตามประเภท (Typologies) หรือตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นร้อยเรียงกันไป โดยอ้างอิงถึงแนวคิดและทฤษฎีเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลอย่างละเอียด จับใจความหลัก จัดกลุ่มข้อมูลแต่ละประเภท พิจารณา เชื่อมโยงความเหมือนและแตกต่างแล้วจึงนำเสนอข้อค้นพบทั้งหมดด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาความต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบิน สถาบันการบินพลเรือน ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน

ความต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	5	100.00
ไม่ต้องการ	0	0
รวม	5	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากร สถาบันการบินพลเรือน จำนวน 5 คน มีความต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน ร้อยละ 100 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการบริหารงานในการแก้ไข้ปัญหาของการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัญหาในการบริหารงาน

ปัญหาในการบริหารงาน	ค่าเฉลี่ย (X)	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ด้านบุคลากร	3.03	0.69	ปานกลาง
1.1 การมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรไม่เหมาะสมกับงาน	2.80	0.84	ปานกลาง
1.2 ไม่มีบุคลากรที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำวารสารวิชาการ	3.20	0.84	ปานกลาง
1.3 ไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำวารสารวิชาการที่ชัดเจน	3.20	0.45	ปานกลาง
1.4 ผู้บริหารไม่มีมุมมองด้านวิชาการ ทำให้การส่งเสริมงานวิชาการยังมีรูปแบบที่ไม่หลากหลาย	2.90	0.71	ปานกลาง
2. ด้านงบประมาณ	2.79	0.68	ปานกลาง
2.1 การตั้งงบประมาณไม่เพียงพอ	3.00	0.71	ปานกลาง
2.2 การจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรที่มีชื่อเสียงหากใช้ตามประกาศที่มีในปัจจุบันอาจเป็นค่าตอบแทนที่น้อยเกินไป หรือน้อยเกินไปกว่ามาตรฐานที่วิทยากรกำหนดไว้	2.60	0.55	น้อย
2.3 ไม่สามารถเบิกจ่ายบางรายการเนื่องจากไม่มีระเบียบรองรับ	2.80	0.84	ปานกลาง
3. ด้านกระบวนการบริหาร	3.45	0.69	มาก
3.1 การวางแผนงาน การกำหนดวัตถุประสงค์ไม่ครอบคลุม ไม่ชัดเจน หรือกำหนดไว้กว้างเกินไป	3.60	0.55	มาก
3.2 กลุ่มเป้าหมายมีจำนวนน้อยกว่าที่คาดหวัง	3.20	0.84	ปานกลาง
3.3 ผู้เชี่ยวชาญไม่สามารถตอบรับการดำเนินงานตามวันและเวลาที่กำหนดในโครงการได้	3.40	0.55	ปานกลาง
3.4 ไม่มีกระบวนการในการทำงานที่ชัดเจน	3.60	0.89	มาก
4. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.19	0.84	ปานกลาง
4.1 การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่ไว้มาก ทำให้อาจดำเนินโครงการไม่ได้ตามที่ตั้งไว้	3.19	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานที่จัดอยู่ในระดับความสำคัญมากคือ ด้านกระบวนการบริหาร มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะหัวข้อการวางแผนงาน การกำหนดวัตถุประสงค์ไม่ครอบคลุม ไม่ชัดเจน หรือกำหนดไว้กว้างเกินไป และไม่มีกระบวนการในการทำงานที่ชัดเจน ซึ่งทั้ง 2 มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล

ความต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบิน สถาบันการบินพลเรือน สามารถสรุปได้ว่า บุคลากรสถาบันการบินพลเรือน ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ จำนวน 5 คน ต้องการในการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบิน สถาบันการบินพลเรือน ปัญหาและแนวทางในการบริหารงานของการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน ที่พบได้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านกระบวนการบริหาร และ 4) ด้านวัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับอริปัตย์ คลิสุนทร [14] กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญในการบริหารงานประกอบด้วย คน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) นำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในแง่ประสิทธิภาพและคุณภาพด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศ (Information) และเทคโนโลยี (Technology) สอดคล้องกับแนวคิดของพีทีป เมธาคุณวุฒิ [15] ที่เชื่อว่า องค์ประกอบการบริหารที่สำคัญคือ 5 M's ประกอบด้วย คน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาปัจจัยทั้ง 5 จะมีผลต่อคุณภาพการศึกษา อันหมายถึง ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ในขณะที่ Bennis and Nanus [16] และ Johnson And Rosenzweig [17] กล่าวว่า นักวิชาการและนักบริหารทั่วไปควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งถึงความสำคัญต่อปัจจัยการบริหาร และจะพิจารณาแยกรายละเอียดแต่ละปัจจัยเพื่อการนำมาสู่กระบวนการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สูงสุดตั้งแต่การบริหาร กระบวนการ การบริหารคน การบริหารที่มีประสิทธิภาพ การบริหารทรัพยากร การบริหารกิจกรรม ให้บรรลุเป้าหมาย โดยสอดคล้องกับ Simon [18] ที่ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบการบริหารจึงเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้งานบรรลุวัตถุประสงค์

การอภิปรายผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการบริหารงานของการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน ที่จำแนกได้มี 4 ด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านที่ 1 กระบวนการบริหาร มีค่าเฉลี่ย 3.45 ด้านที่ 2 วัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ย 3.19 ด้านที่ 3 บุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.03 และด้านที่ 4 งบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 2.79 มีดังนี้ จากผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการบริหารงานของการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน ด้านกระบวนการบริหาร มีค่าเฉลี่ย 3.45 ซึ่งเป็นด้านที่มีปัญหามากที่สุด จัดอยู่ในระดับความสำคัญมากพบว่า ผู้รับผิดชอบโครงการและหรือผู้ดำเนินการหลัก การวางแผนงาน การกำหนดวัตถุประสงค์ไม่ครอบคลุม ไม่ชัดเจน หรือกำหนดไว้กว้างเกินไป ไม่มีกระบวนการในการทำงานที่ชัดเจน ผู้เชี่ยวชาญไม่สามารถตอบรับการดำเนินงานตามวันและเวลาที่กำหนดในโครงการได้ กลุ่มเป้าหมายมีจำนวนน้อยกว่าที่คาดหวัง เป็นการนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติจริง เพื่อให้ได้ผลตามต้องการ และปิดโครงการ เป็นขั้นตอนที่การดำเนินงานโครงการสิ้นสุดลงตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ DeBono [12] กล่าวถึงโครงการว่าควรเริ่มจากการกำหนดโครงการ จากนั้นจึงจัดเตรียมโครงการ เป็นการกำหนดร่างหรือข้อเสนอโครงการเพื่อประเมินพิจารณาการอนุมัติโครงการ จึงจะสามารถนำโครงการไปปฏิบัติ เป็นการดำเนินการตามแผนแล้วจึงประเมินผลโครงการ ปฏิบัติจนเป็นกระบวนการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและจัดทำโครงการต่อไปในอนาคต ผู้บริหารจึงเป็นกำลังสำคัญในการบริหารโครงการที่จะต้องคำนึงถึงลักษณะพิเศษของตัวโครงการ เพื่อให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้ข้อจำกัด เช่น ด้านงบประมาณ หรือด้านระยะเวลาดำเนินการ เป็นต้น ทั้งนี้กระบวนการบริหารโครงการ จะครบถ้วนสมบูรณ์ได้ ต้องประกอบไปด้วยกระบวนการวางแผนโครงการ กระบวนการนำไปปฏิบัติ และกระบวนการ

ประเมินผล ตามลำดับ [9],[10],[11] ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของต๋นย กล้าการขายและวิสูตร จิระคำเกิง [23],[24]

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการบริหารงานของการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางพบว่า องค์กรมีการเปลี่ยนแปลงระบบการใช้เทคโนโลยี ทำให้อาจดำเนินโครงการไม่ได้ตามที่ตั้งไว้ วัสดุอุปกรณ์มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการบริหารด้านอื่น ๆ นั่นคือ จะต้องมีความเพียงพอต่อลักษณะของงาน อุปกรณ์ดังกล่าวต้องทันสมัย อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และบุคลากรขององค์กรจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์นั้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Simon [18] กล่าวคือ องค์กรมีการปรับเปลี่ยนเครื่องมือการดำเนินงานที่สามารถรองรับเทคโนโลยีที่ต้องการใช้ได้อย่างเพียงพอ และองค์กรมีการประเมินความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น และเตรียมวางแผนเพื่อรับมือกับความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี นอกจากนี้ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารการจัดการภายในองค์กร เนื่องจากระบบสารสนเทศจะสามารถช่วยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้มากขึ้น ประกอบกับเป็นการสร้างความสัมพันธ์สองทิศทางระหว่างองค์กรกับเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งในองค์กรควรเปิดโอกาสในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรับประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ที่เข้ามาในองค์กร โดยทูป เมธาคุณวุฒิ [15] กล่าวว่า ปัจจุบันการวางแผนกลยุทธ์ในสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศจากระบบสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ วางแผน และควบคุมงานตามขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดการบริหารองค์กร 3 ประการ คือ 1) การบริหารมีลักษณะเชิงระบบ 2) การบริหารมีการวางแผนจัดเตรียมสารสนเทศตามความต้องการของผู้บริหาร 3) ระบบสารสนเทศทำให้สามารถเชื่อมโยงการวางแผนและการควบคุมสู่การปฏิบัติการได้

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการบริหารงานของการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางพบว่า ผู้บริหารไม่มีมุมมองด้านวิชาการ ทำให้การส่งเสริมงานวิชาการยังมีรูปแบบที่ไม่หลากหลาย ไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ในการจัดทำวารสารวิชาการที่ชัดเจน ไม่มีบุคลากรที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำวารสารวิชาการ การมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรไม่เหมาะสมกับงาน องค์กรมีจำนวนของบุคลากรที่มีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์การดำเนินงานไม่เพียงพอ ผู้รับผิดชอบโครงการควรมีการศึกษาข้อดีและข้อเสียในการดำเนินการซึ่งต้องเรียนรู้และศึกษาอย่างรอบด้านและต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของโครงการและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานเป็นอย่างดี ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาควรให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญในการจัดการโครงการ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงานให้ความร่วมมือในการช่วยดำเนินการด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดีการมีบุคลากรที่เป็นทีมงานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Houston and McNamara [19] กล่าวว่าวิธีการแก้ปัญหาหลากหลายวิธี ไม่มีวิธีการแก้ปัญหาใดที่จะสามารถแก้ปัญหาทุกเรื่องได้ แต่มีแนวปฏิบัติพื้นฐานที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ โดยต้องมีการฝึกใช้เสียก่อนเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยจนสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นธรรมชาติปัญหาด้านบุคลากร เป็นปัญหาสำคัญ สอดคล้องกับ Etzioni [20] กล่าวว่า แนวทางการบรรเทาปัญหาเน้นที่ผล โดยมีเป้าหมายที่ทุกคนยอมรับและมีส่วนร่วมมากขึ้นกว่าเดิมขับเคลื่อนด้วยผู้บริหารซึ่งติดตามความก้าวหน้าได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว มีความสอดคล้องกับด้านการบริหารงานของผู้หน้า คือ แนวทางเชิงกลยุทธ์ของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องเป็นการมองประสิทธิภาพขององค์กรที่ระดับความสามารถในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง โดยผู้บริหารต้องมีความสามารถในการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของเป้าหมายต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ส่วน Yuchtman and Seashore [21] ได้อธิบายความสามารถขององค์กรในการจัดทรัพยากรเชิงระบบไว้ว่า เป็นการรักษาเสถียรภาพและความสมดุลของระบบภายในองค์กร และมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งเป็นการเน้นวิธีการมากกว่าผลที่ได้ ดังนั้นการบริหารโครงการจึงจำเป็นต้องมีแนวทางการดำเนินโครงการซึ่งมีนักวิชาการศึกษาระบบการบริหารโครงการ [22,23]

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการ

บริหารงานของการจัดทำวารสารวิชาการด้านการบิน สถาบันการบินพลเรือน ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง เป็นด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด พบว่า ผู้รับผิดชอบโครงการและหรือผู้ดำเนินการหลัก ไม่สามารถเบิกจ่ายบางรายการเนื่องจากไม่มีระเบียบรองรับ การจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรที่มีชื่อเสียงหากใช้ตามประกาศที่มีในปัจจุบัน อาจเป็นค่าตอบแทนที่น้อยเกินไป หรือน้อยเกินไปกว่ามาตรฐานที่วิทยากรกำหนดไว้ การตั้งงบประมาณไม่เพียงพอ องค์กรต้องมีงบประมาณสนับสนุนในแต่ละโครงการอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ ปกรณ์ ปรียากร [11] กล่าวว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ เงิน คือ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการบริหารงาน เพราะการจะได้มาซึ่งกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งต้องอาศัยเงินหรืองบประมาณเป็นค่าจ้างค่าตอบแทน นอกจากนั้นเงินยังเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้เพื่อการดำเนินงาน อีกทั้ง Bennis and Nanus [16] กล่าวว่า ผู้รับผิดชอบโครงการหรือผู้ดำเนินการหลัก ต้องมีการบริหารจัดการงบประมาณอย่างรัดกุม ให้เป็นไปตามแผนการใช้งบประมาณที่กำหนดไว้ เนื่องจากการเสนอโครงการต่าง ๆ เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้า ดังนั้น จึงต้องมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการงบประมาณให้อยู่ในวงเงินที่กำหนด โดยงบประมาณที่ใช้อาจไม่ได้มาจากงบประมาณที่เสนอขอโครงการเท่านั้น โครงการอาจเสนอของบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐบาลและหรือภาคเอกชน/บริษัทที่สามารถเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน เพื่อสามารถทำให้โครงการทำประโยชน์ได้มากขึ้น

จากการสรุปผลข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าหน่วยงานควรมีนโยบายด้านการจัดโครงการที่ชัดเจน มีการวางแผนโครงการที่เหมาะสมในทุกด้าน เช่น การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน การกำหนดหัวข้อที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินงาน สถานที่ในการจัดกิจกรรม ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ซึ่งต้องมีการดำเนินการตามแผนและเวลาที่กำหนดไว้ การดำเนินการต้องมีความยืดหยุ่นในการปรับวิธีการดำเนินงาน เนื่องจากการเสนอโครงการเป็นการเขียนเสนอโครงการที่เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้า ทำให้ไม่สามารถทราบถึงปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบในขณะที่มีการดำเนินโครงการ อีกทั้งควร

มีการแก้ปัญหาการจัดการโครงการที่ดี โดยคำนึงถึงการประชาสัมพันธ์ที่เน้นช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ถูกต้อง และรวดเร็ว รวมไปถึงการสื่อสารกับทีมงาน ทั้งในส่วนแนวคิดวัตถุประสงค์ หรือวิธีการจัดโครงการ จะต้องมีความชัดเจน สื่อสารอย่างทั่วถึง และต้องสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายให้เห็นถึงความสำคัญตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะ

ควรเพิ่มแบบสอบถามสำหรับผู้ใชวารสารวิชาการถึงความจำเป็นในใช้วารสารวิชาการ

7. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของวารสารวิชาการด้านการบินสถาบันการบินพลเรือน ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันการบินพลเรือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2562). แนวโน้มความต้องการบุคลากร ในอุตสาหกรรมเป้าหมายแห่งอนาคต (New S-Curve) และทิศทางการพัฒนาากำลังคนของประเทศไทย พ.ศ.2563-2567. กรุงเทพมหานคร: พรินท์เอเบิล.
- [2] อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร. (2554). โมดูล 7 ชั้นเรียนของครูผู้จัดการ : ชุดฝึกอบรมครู โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] สถาบันการบินพลเรือน. (2565). รายงานประจำปีสถาบันการบินพลเรือน 2564. [ออนไลน์]. dd แหล่งที่มา: https://www.catc.or.th/wp-content/uploads/2022/08/ANNUAL_REPORT_2021-v.020822.pdf
- [4] วิสูตร จิระดาเกิง. (2552). การบริหารโครงการ แนวทางปฏิบัติจริง. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ปทุมธานี: วรณกวี.
- [5] เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). บริหารเวลาเพื่อความสำเร็จ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: ชัคเชสมิเดย์.

- [6] Kaenthaow. (2021). PRINCIPLES AND TECHNIQUES OF TIME MANAGEMENT FOR EXECUTIVES. Journal of MCU Social Science Review, 10(1),300-308. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/243474>
- [7] สุพาตา สิริกิตตา และคณะ. (2543). การวางแผนและการบริหารโครงการ. กรุงเทพมหานคร: ไดมอนด์อินบิซิเนสเวิลด์.
- [8] Jones, K. (1999). Time management. New York: Amacom.
- [9] Fayol, H. (1916). General principles of management. Classics of organization theory, 2(15),57-69.
- [10] สมคิด บางโม. (2541). องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.
- [11] ปกรณ์ปริยากร. (2545). การบริหารโครงการ: แนวคิดและแนวทางในการสร้างความสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [12] DeBono, E. (1971). Laterales Denken. Rowohlt.
- [13] บุญเรียง ขจรศิลป์. (2549). สถิติวิจัย 1. (พิมพ์ครั้งที่ 9). นนทบุรี: โรงพิมพ์พีเอส. พรินท์.
- [14] อธิปัติย์ คลีสุนทร. (2547). ยุทธศาสตร์การบริหารในยุคโลกาภิวัตน์. วารสารวิชาการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 7(4): 26-31; ตุลาคม-ธันวาคม.
- [15] ปทีป เมธาคณวุฒิ. (2544). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [16] Bennis, W. and B. Nanus. (1985). Leaders: Strategies for Taking Change. 2nded. New York : Harper Collins Publishers.
- [17] Johnson, R.A., F.E. Kast. And J.E. Rosenzweig. (1963). The Theory and Management of Systems. New York : McGraw-Hill.
- [18] Simon, H.A. (1947). Administrative Behaviour : A Study of Decision-Making Processes in Administrative Organization. New York: The Macmillan Co.
- [19] Houston, A. I., & McNamara, J. M. (1999). Models of adaptive behaviour: an approach based on state. Cambridge University Press.
- [20] Etzioni, A. (1964). On self-encapsulating conflicts. Journal of Conflict Resolution, 8(3),242-255.
- [21] Yuchtman, E., & Seashore, S. E. (1967). A system resource approach to organizational effectiveness. American sociological review, 891-903.
- [22] Kerzner, H. (1998). In search of excellence in project management. In In search of excellence in project management. van nostrand reinhold.
- [23] ดนัยกล้าการชาย และวิสูตร จิระดำเกิง. (2021). ปัญหาและแนวทางแก้ไขในกระบวนการจัดตั้งงบประมาณ. In Rangsit Graduate Research Conference: RGRC (Vol. 16, pp. 49-60).
- [24] ชนม์นิภา ช่างทอง และ ชญาพิมพ์ อุสาโห. (2015). การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล). Online Journal of Education, 10(3),556-566.